

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

ไพชยนต์ ศรีม่วง^{1*}

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา 2. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา 3. ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา 4. ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพ และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ดังนี้ (1) สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โรงเรียนมีการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ดำเนินงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีการดำเนินการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีกระบวนการทำงานที่เอื้อต่อการดำเนินการที่บรรลุเป้าหมายได้ และมีผลการดำเนินงานที่เกิดจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการมุ่งเน้นบุคลากร 2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพ มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ (1) การนำองค์กร (2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (5) การมุ่งเน้นบุคลากร (6) การจัดการกระบวนการ และ (7) ผลลัพธ์ และผลการประเมินรูปแบบในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก 4. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การบริหารจัดการ, ระบบคุณภาพ

¹โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร E-mail : pichayon1@gmail.com

*ผู้นิพนธ์หลัก E-mail : pichayon1@gmail.com

THE DEVELOPMENT OF THE QUALITY SYSTEM MANAGEMENT MODEL
OF THUNG SAI WITTHAYA SCHOOL, SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 41.

Pichayon Srimoung^{1*}

Abstract

According to the development of the quality system management model of Thung Sai Witthaya School, Secondary Educational Service Area Office 41. The purposes of this research were to study 1. to study the actual situations and requirements of the development of the educational quality management model for Thung Sai Witthaya School. 2. to develop the educational quality management model for Thung Sai Witthaya School 3. to study using the quality management model for the Thung Sai Witthaya School. 4. to evaluate satisfaction of the educational quality management model for Thung Sai Witthaya School. The researcher found 1. the condition and need for the development of the quality system management model as follows: (1) As for the quality system management condition, Thung Sai Witthaya School efficiently improved the operation steps. It prepared the information on students and stakeholders. It managed the information. It developed teachers and educational staffs. Its operation process brought about successful implementation. Its performance stemmed from leadership of school administrators. (2) The need for the quality system management had considerable mean. The issues on organizational leading, strategic planning, and staffs emphasis had the highest mean. 2. According to the development results of the quality system management model, there were seven elements as follows: (1) organizational leading, (2) strategic planning, (3) students and stakeholders emphasis, (4) measurement, analysis, and management of knowledge, (5) staffs emphasis, (6) process management, and (7) outcome. According to the evaluation results, the quality system management model had considerable mean. 3. According to the tryout results, there was considerable satisfaction with the quality system management model. 4. According to the research results, the satisfaction with the quality system management had considerable mean.

Keywords : model development, management, quality system

---

¹ Thung Sai Witthaya School, Sai Thong Watthana District Kam Pheang Phet Province

E-mail : pichayon1@gmail.com

*Corresponding author, E-mail : pichayon1@gmail.com

บทนำ

แนวความคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ใหม่ตั้งอยู่บนสมมติฐานของความเป็นสากลของ ทฤษฎีการบริหาร และเทคนิควิธีการจัดการว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแง่ของการบริหารรัฐกิจและการ บริหารธุรกิจซึ่งเป็นกระแสความคิดที่สอดคล้องกับรัฐประศาสนศาสตร์แบบคลาสสิกของ Woodrow Wilson ที่ เน้นแยกการเมืองออกจากการบริหารงานและหลักวิทยาศาสตร์การจัดการ (Scientific Management) ของ Frederick Taylor โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการประหยัด (Economy) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) จากแนวคิดดังกล่าวต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และวิธีการบริหาร ภาครัฐไปจากเดิมที่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (Input) และอาศัยกฎระเบียบเป็นเครื่องมือใน การดำเนินงานเพื่อให้เกิดความถูกต้อง สุจริต และเป็นธรรม โดยหันมาเน้นถึงวัตถุประสงค์และสัมฤทธิ์ผลของ การดำเนินงานทั้งในด้านผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ โดยนำเอาเทคนิควิธีการ บริหารจัดการสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้มากขึ้น (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2549)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำ ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีเป้าหมาย พัฒนาระบบการจัดการศึกษาในทุกกระดับ/ประเภทการศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ จาก การติดตามผลการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า อุปสรรคในการจัดการศึกษาที่ต้องเร่งรัด แก้ไข ได้แก่ คุณภาพครู ผู้บริหารสถานศึกษา คุณภาพผู้เรียน หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา ให้ประเทศไทยเป็น Education Hub มีการเตรียมความพร้อมในกรอบ เพื่อสนองตอบต่อแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนา คุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนามาตรฐานการศึกษาการจัดการศึกษาใน สถานศึกษาของรัฐและเอกชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)

การบริหารจัดการระบบคุณภาพเป็นกลไกสำคัญในการผลักดัน การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลกระทบต่อนักเรียนอันเป็นเป้าหมาย ปลายทางของการจัดการศึกษา ระบบบริหารจัดการ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผล การดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิถีปฏิบัติและผลการดำเนินการ ในระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากระบบดังกล่าว มีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินใจรางวัล เช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award-MBNQA) เพื่อช่วยให้มีการทำความเข้าใจ และปรับใช้ในวงการศึกษาเพื่อการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน โดย ยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบเพื่อช่วยให้องค์กร โรงเรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อผล การดำเนินงานที่เป็นเลิศ จึงประยุกต์แนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) มาเป็นแนวทางในการพัฒนา ระบบบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ใน 2 ระดับคือ นำประเด็นตามข้อ คำถามของเกณฑ์มาแปลงเป็นกลไกในการพัฒนาการบริหารจัดการของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศและได้มาตรฐาน ระดับสากล หากโรงเรียนประสงค์จะขอรับการประเมินเพื่อรับรางวัลดังกล่าว โรงเรียนสามารถเสนอต่อสถาบัน เพิ่มผลผลิตแห่งชาติเพื่อขอรับการประเมินตามเกณฑ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

การดำเนินงานในการบริหารจัดการระบบคุณภาพของสถานศึกษา เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารถือเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ จะต้องเป็นผู้มีความเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ส่งผลให้ผู้บริหารต้องกระตุ้นและผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อสอดคล้องกับสภาวะการณดังกล่าวเบื้องต้น ทำให้มีบทบาทอย่างยิ่งในโลกยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้ ต้องยกระดับบุคลิกภาพและอุดมการณ์ของครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ให้บรรลุถึงความเจริญรุ่งเรืองขององค์กร สังคมและประเทศชาติ ชาตรี โพธิกุล (2552) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของชาติโดยเฉพาะการบริหารจัดการภายในโรงเรียนของตน แต่มีเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้เหมือนกันทุกคน การบริหารจัดการสถานศึกษาใช้วิธีการบริหารจัดการที่หลากหลาย ดังนั้นการบริหารจัดการระบบคุณภาพเป็นหนึ่งในหลายๆ วิธีที่องค์กร หน่วยงาน และโรงเรียนนำมาใช้ดำเนินการประสบผลสำเร็จ

ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนทั้งระบบคุณภาพของโรงเรียน จึงเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพ มีความพร้อมในการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้พร้อมรับมือกับภาวะการณต่างๆ มีนักเรียนที่มีคุณภาพ สามารถเป็นโรงเรียนต้นแบบในการบูรณาการพัฒนาศึกษา มีระบบการเรียนการสอนที่ดี มีอุปกรณ์ครบครัน มีห้องสมุด มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีข้าราชการครูที่มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู เปิดใจกว้างรับฟังปัญหาต่างๆ เพื่อให้เด็ก มีความอบอุ่น มีกระบวนการคิดด้วยตนเอง กล้าถาม กล้าพูด กล้าแสดงออก มีมารยาทที่ดีงาม มีศีลธรรมอันดี มีคุณธรรม เพื่อพร้อมนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป ดังนั้นข้าราชการครูที่ดีจะต้องเอาใจใส่สอดส่อง ดูแลทุกข้อซุขช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเต็มใจ เป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรม สิ่งที่ดีต่างๆ ให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องกล่อมเกล่าให้นักเรียนเป็นคนดี พร้อมก้าวสู่การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จะเป็นแนวทางอีกวิธีการหนึ่งในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ทุกภาคส่วนเกิดการยอมรับตามที่หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายส่งเสริมให้โรงเรียนมีความเข้มแข็ง และมีการบริหารจัดการที่ดี และมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ซึ่งมีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบ คุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

1.1 ศึกษาสภาพ และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของ โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยใช้แบบสอบถาม

1.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทาง การศึกษาของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 83 คน

1.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 66 คนประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 12 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 54 คน ผู้วิจัย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน จิตราภา กุณฑลบุตร, 2550) และสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการสภาพ และความต้องการเกี่ยวกับการ บริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

1.1.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย มีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

1.1.3.1 ศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมา สร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถาม

1.1.3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของการใช้ ภาษา

1.1.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ที่โรงเรียนวังแฉมวิทยาคม จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.72

1.1.3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไขและนำไปจัดพิมพ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง ได้กลับคืนมา 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพ โดยแจกแจงความถี่ และหาค่า ร้อยละ 2. ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 3) ข้อมูลที่ได้จาก แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2548)

1.2 การตรวจสอบยืนยันสภาพ และความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของ โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1.2.1 ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู

1.2.2 วิธีการที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative) เป็นการตรวจสอบยืนยันข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการ (Moderator) และมีผู้ช่วย

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2557 เวลา 09.00 – 17.00 น. ณ ห้องประชุมทรายทอง โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นสภาพ และความ ต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

2.1 ศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ โดยการสัมภาษณ์

2.1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนมาตรฐานสากลในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 โรงเรียน จำนวน 6 คน คือ โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม และโรงเรียนวัชรวิทยา ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และครู

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จที่เป็นโรงเรียนเรียนมาตรฐานสากลใน 7 ด้าน คือ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์

2.1.3 การสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

สร้างแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จที่เป็นโรงเรียนเรียนมาตรฐานสากลใน 7 ด้าน คือ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์

2.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยโรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และครู ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2557 ตั้งแต่เวลา 09.30 น.-15.30 น. ส่วนโรงเรียนวัชรวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และครู ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557 ตั้งแต่เวลา 09.30 น.-15.30 น.

2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 และ 2.1 มากร่างรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 แล้วนำเสนอที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา และดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.1 ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและการบริหารจัดการระบบคุณภาพ จำนวน 12 ท่าน

2.2.2 วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการวิพากษ์ร่างรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

2.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยประมวลข้อวิพากษ์และสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา

2.3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยใช้แบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

2.3.1 ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ และคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจากครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 รวมทั้ง 18 คน

2.3.2 เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประเมินความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

2.3.3 การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือการวิจัยขั้นตอนนี้มีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษารูปแบบการประเมินจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถาม

2) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) วัตถุประสงค์และความชัดเจนของการใช้ภาษา

3) ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try out) ที่โรงเรียนวังแฉมวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.83

4) ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ผ่านการทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไขและนำไปจัดพิมพ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

โดยการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นที่ โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ซึ่งเป็นผู้ร่วมทดลองใช้เป็นผู้ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียน ทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ดังนี้

- 3.1 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 54 คน
- 3.2 เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
- 3.3 การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
  - 3.3.1 ศึกษาการประเมิน รูปแบบการประเมินจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถาม
  - 3.3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของการใช้ภาษา
  - 3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try out) ที่โรงเรียนวังแวมวิทยาคม จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.75
  - 3.3.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ผ่านการทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไขและนำไปจัดพิมพ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และติดตามรวบรวมด้วยตนเอง ได้กลับคืนมา 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำมาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของการตอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็น
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
  - ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียน ทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41
    - 4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
      - 4.1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 2,251 คน
      - 4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 331 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 11 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 159 คน และนักเรียน จำนวน 159 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
    - 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา
    - 4.3 การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.3.1 ศึกษาการประเมินความพึงพอใจจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถาม

4.3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจำนวน 5 คน

เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของการใช้ภาษา

4.3.3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try out) ที่โรงเรียนวังแก้ววิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.78

4.3.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ผ่านการทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไขและนำไปจัดพิมพ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ส่งแบบประเมินให้กับกลุ่มตัวอย่างและติดตาม รวบรวมแบบประเมินคืนด้วยตนเอง ได้กลับคืนมา 331 ฉบับ และนำมาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของการตอบ นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 2) ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2548) ส่วนข้อมูลจากคำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะ นำมาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็น

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพ และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยการใช้แบบสอบถาม และจัดการสนทนากลุ่มตรวจสอบยืนยันข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา พบว่า ด้านการนำองค์กร มีการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ดำเนินงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โดยมีการจัดทำแผนภูมิขั้นตอนการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์มีกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 4 ปีของโรงเรียน โดยมีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน ในด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดำเนินการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการจัดทำข้อมูลของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบทุกกลุ่ม ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า โรงเรียนมีการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ โดยมีข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้และสามารถเปิดเผยกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดกระบวนการมีกระบวนการทำงานที่เอื้อต่อการดำเนินการที่บรรลุเป้าหมายได้ โดยมีการกระจายอำนาจ การมอบอำนาจการตัดสินใจ และมีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน และด้านผลลัพธ์มีผลการดำเนินงานที่เกิดจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

1.2 ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ในภาพรวมพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการมุ่งเน้นบุคลากร

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

2.1 รูปบบรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์

2.2 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยาในด้านความสอดคล้อง ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยผลการประเมินสูงสุดได้แก่ ด้านความสอดคล้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ตามลำดับ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการจัดการกระบวนการ

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการกระบวนการ การมุ่งเน้นบุคลากร และการนำองค์กร

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 อภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีสภาพด้านการนำองค์กร โดยโรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติราชการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา และนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไข และทบทวนในพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียน และมีความต้องการให้มีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการศึกษา สอดคล้องกับประทีป ศรีเพชรเจริญ (2558) ที่ว่าการนำองค์กร แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนด วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ระยะสั้นระยะยาว ค่านิยม จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย สร้างคุณค่าและการทำให้เกิดความสมดุลของคุณค่าระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่ม ส่งเสริมให้เกิดการมุ่งเน้นขององค์กรในการปฏิบัติการในทุกด้าน เพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน สร้างและรักษาให้องค์กรมีผลการดำเนินการที่ดีอย่างยั่งยืน โดยต้องอาศัยการมุ่งเน้นอนาคตและความมุ่งมั่นของผู้บริหาร ทั้งในเรื่องการปรับปรุงและการพัฒนาในด้านต่างๆ สร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจในการ ตัดสินใจ ความคล่องตัว และการเรียนรู้ของบุคลากร มีวิธีการกำกับดูแลตนเองที่ดี เป็นเรื่องของการจัดการเพื่อให้เกิดการควบคุม และการตรวจสอบ การดำเนินการขององค์กร ส่วนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 4 ปี ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 4 ปี และมีการกำหนดประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และมีความต้องการให้สื่อสารและการประชาสัมพันธ์ของตัวชีวิต และเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 4 ปี ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและชุมชน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนมีความสอดคล้องและความต่อเนื่องตามระยะเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ สอดคล้องกับ ศศิพร รินทะ (2554) ที่ว่าโรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน และมีการจัดสรร

ทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ สอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน มีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นขั้นตอน ส่วนการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนมีการให้บริการที่คำนึงถึงความพึงพอใจของนักเรียน และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย โดยมีการ ทบทวน ปรับปรุง ติดตาม และประเมินผลการให้บริการเป็นไปตามความต้องการให้รับฟังความคิดเห็น ความ ต้องการของนักเรียน และผู้มีส่วนได้เสียนำมาสู่การแก้ไขในการบริการ สอดคล้องกับศศิพร รินทะ (2554) ที่พบว่า การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus) โรงเรียนเมืองคงมีการ บริหาร จัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมทาง การศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนและเป็นที่พอใจของสังคม ชุมชน ส่วนด้านการวัด การ วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โรงเรียนมีการทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงาน โดยมีการอบรมพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และโรงเรียนมีการจัดการความรู้ เป็นไปตามความ ต้องการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และจัดระบบการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง ครอบคลุม และรวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิดของกิริติ ยศยิ่งยง (2550) ที่ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ ไว้ว่าเป็นกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ รูปแบบใหม่ที่เน้นการพัฒนากระบวนการงาน (Business Process) ควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ (Learning Process) ผ่านกระบวนการจำแนก วิเคราะห์ และจัด ระเบียบความรู้ เพื่อสรรหา คัดเลือก จัดการและเผยแพร่สารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสม และเอื้ออำนวยให้เกิด การแบ่งปันความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งขององค์กร เพื่อปรับปรุงและหรือเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถเชิงการ แข่งขัน และหรือเพื่อให้ได้มุมมองในองค์การมากขึ้น ส่วนการมุ่งเน้นบุคลากร มีการส่งเสริมครูและบุคลากร ทางการศึกษาเข้ารับการอบรมพัฒนา นำความรู้และทักษะที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานเป็นไปตาม ความต้องการที่ต้องการให้ความรู้และทักษะของครูและบุคลากรทางการศึกษาสอดคล้องกับภารกิจบทบาท หน้าที่ของโรงเรียน และให้รางวัลหรือผลตอบแทนต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาครอบคลุมและเป็นธรรม สอดคล้องกับศศิพร รินทะ (2554) ที่ได้ศึกษาพบว่า การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) โรงเรียน เมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการ ทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพ ได้มีการพัฒนาและการจัดการบุคลากรเพื่อให้ใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ ในการร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนด้านการจัดกระบวนการ โรงเรียนมี กระบวนการทำงานที่เอื้อต่อการดำเนินการที่บรรลุเป้าหมายได้ โดยมีการกระจายอำนาจ การมอบอำนาจการ ตัดสินใจ และมีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดการเรียนการ สอนอย่างมีคุณภาพ โดยผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ตรงกับความต้องการให้บริการที่สามารถ ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับศศิพร รินทะ (2554) ได้ ศึกษาพบว่า การจัดการกระบวนการ (Process Management) โรงเรียนเมืองคงมีการจัดโครงสร้างการบริหาร จัดการโรงเรียนที่เป็นระบบและครอบคลุมงานทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีการกำหนดแนวทางเพื่อมุ่งพัฒนาให้สอดคล้อง กับเป้าประสงค์ของโรงเรียน อีกทั้งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้ การบริหารสถานศึกษาเกิดผลลัพธ์ โรงเรียนมีผลการดำเนินงานที่เกิดจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีผลการดำเนินการด้านการมุ่งเน้น บุคลากร โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการ และมีผลการ ดำเนินการด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ โดยมีการดำเนินการจัดการความรู้ตามแผนและ ความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา อันก่อให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่าในการจัด

การศึกษาของสถานศึกษา และเป็นไปตามความต้องการที่ให้ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนให้การสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ได้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยาที่มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดกระบวนการเรียนรู้ และผลลัพธ์ สอดคล้องกับอนันต์ เตียวต้อย (2551) ที่ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งพบว่าองค์ประกอบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มี 7 องค์ประกอบ คือ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพนักงาน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการนำองค์กร เทคนิคและเครื่องมือการบริหารคุณภาพ ธรรมชาติของผู้บริหาร การใช้องค์กรเป็นคู่แข่ง การสร้างคุณภาพชีวิตบุคลากร และการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลได้แก่ องค์ประกอบและกระบวนการ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพนักงาน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการนำองค์กร เทคนิคและเครื่องมือการบริหารคุณภาพ ธรรมชาติของผู้บริหาร การใช้องค์กรเป็นคู่แข่ง การสร้างคุณภาพชีวิตบุคลากร และการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และมี 8 กระบวนการ คือ การริเริ่มจากผู้บริหารระดับสูง การจัดโครงสร้างองค์กรและทีมงาน การจัดระบบเครื่องมือคุณภาพ การประกาศใช้และให้ความรู้แก่บุคลากร การกำกับติดตามและประเมินผล การทบทวนการดำเนินงาน การให้รางวัลผู้ประสบผลสำเร็จในการบริหารคุณภาพ และการเทียบเคียงกับหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งรูปแบบดังกล่าวได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญให้สามารถนำไปใช้ได้ เช่นเดียวกับผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญในด้านความสอดคล้อง ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก และเมื่อนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ผู้ที่ทดลองใช้มีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อประเมินผลความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังจากนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนทุ่งทรายวิทยาไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในระดับมาก จึงเป็นที่ยืนยันได้ว่ารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียน ทุ่งทรายวิทยาสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

1.1 ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ การปฏิบัติที่มุ่งส่งเสริม และสร้างระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลงานเป็นเลิศ โดยการใช้รูปแบบวงจรคุณภาพเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสนับสนุนการเรียนรู้อย่างจริงจัง คำนึงถึงความต้องการจำเป็นของนักเรียนทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาวิธีการสร้างความรู้ และความเข้าใจอันดีในการบริหารจัดการระบบคุณภาพให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ผลจะนำมาซึ่งความร่วมมือในการพัฒนาการประสานงาน และการดำเนินงานของโรงเรียนได้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาหรือคุณลักษณะโรงเรียนในประเทศไทยกับประเทศอาเซียน หรือต่างประเทศ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพครู เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ ยศยิ่งยง. (2550). การจัดการความรู้ในองค์กรและกรณีศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อบปี้.
- จิตรราภา กุณทลบุตร. (2550). การวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมมิก จำกัด.
- ชาติรี โพธิกุล. (2552). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2549). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิชั่นพริ้นท์แอนด์มีเดีย.
- ประทีป ศรีเพชรเจริญ. (2558). การศึกษาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง, วารสารวิจัยและพัฒนา วลัยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10 (3), 83-91.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2548). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิพร รินทะ. (2554). การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีศึกษา โรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. การศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- อนันต์ เตียวว้อย. (2551). รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.